

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลก รัฐบาลของประเทศต่างกำลังให้ความสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวโลก โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียและอาเซียนต่างกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อดึงนักท่องเที่ยวทั่วโลกเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศตนเพิ่มมากขึ้น ภารกิจด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นภารกิจที่ถูกผลักดันกลืนไปกับการพัฒนาประเทศในทุกมิติตั้งแต่การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการบูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งหากประเทศใดมีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ชัดเจนบนพื้นฐานของเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานที่ดีทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และบุคลากรภาคการท่องเที่ยวมีศักยภาพด้วยแล้ว จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ประเทศนั้น ๆ มีข้อได้เปรียบในการแข่งขันและสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวของตนให้เติบโตได้อย่างมั่นคง

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการช่วยรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 เพื่อเป็นแผนหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถึงแม้จะประสบความสำเร็จในแง่ของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวแต่ในด้านการพัฒนาสินค้าและบริการพบว่ามีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้สะท้อนให้เห็นได้จากตัวชี้วัดการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวและการเดินทาง (Travel and tourism competitiveness index) ของ World economic forum หรือ WEF โดยในปี 2556 ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยอยู่ในอันดับ 43 จาก 140 ประเทศทั่วโลกหรืออันดับ 9 จาก 25 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558, หน้า 1)

ด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคาถูก การท่องเที่ยวไทยยังมีปัญหาสะสมมาอย่างยาวนานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยวการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว ความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรท่องเที่ยวขีดความสามารถในการรองรับของแหล่ง รวมถึงปัญหาการบริหารจัดการของภาครัฐและการบูรณาการเพื่อการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ความล้ำสมัยของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น ดังนั้นหากประเทศไทยยังจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวเพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจหลักให้กับประเทศ รวมถึงเป็นแหล่งกระจายรายได้

และการจ้างงานเพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชนและสังคมไทยแล้วควรมีการทบทวนทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง ศักยภาพและโอกาสที่จะเกิดขึ้น

สำหรับปัญหาความปลอดภัยหรือปัญหาอาชญากรรมที่เกิดกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นนั้น ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว จากสถิติการพิจารณาคดีนักท่องเที่ยวของสำนักงานศาลยุติธรรมเที่ยวปี 2559 มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 1,569 คดี เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 1,187 คดี เพิ่มขึ้นจำนวน 382 คดี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.18 ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มที่สูง จากตัวเลขจำนวนคดีที่เพิ่มขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อการท่องเที่ยวไทยในระยะยาว (รายงานคดีศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักร ประจำปี 2559)

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าความจำเป็นในการวิจัยเรื่อง “มาตรการของนโยบายการพัฒนาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว” เพื่อการแข่งขันและสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามาตรการของนโยบายการพัฒนาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว
2. เพื่อพัฒนามาตรการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวอย่างเป็นการศึกษาคัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้บริหารของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน และกลุ่มนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้กระบวนการนัดสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารและนักท่องเที่ยวที่คัดเลือกมาเป็นกรณีศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหาร หมายถึง เจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่มีหน้าที่กำกับดูแลนโยบายเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของประเทศไทย

นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติที่อยู่ในช่วงที่ทำการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงมาตรการของนโยบายการพัฒนาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับนโยบายการรักษาความปลอดภัย